

4. Заворуєва О.С. Удосконалення стратегії управління розвитком туристичної галузі України. дис. к.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2019. 205 с.

5. Оболенцева Л.В., Галицька А.М. Оцінювання впливу туризму як економічного явища. *Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2020. С. 85-87.

5. Пандемія COVID-19 та її наслідки у сфері туризму в Україні. 2020. URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-COVID19-Report-UKR.pdf> (дата звернення: 02.06.2022).

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

***КОНОНЕНКО Т.П., К.Т.Н., ПРОФЕСОР,
ПЕЛЬКОВА Т.А., СТУДЕНКА,
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Функціонування сучасного туристичного ринку характеризується багатьма позитивними тенденціями. Однак розширення міжнародного співробітництва, особливо в галузі туризму в сучасних умовах супроводжується виникненням ряду проблем, вирішення яких лежить у площині формування ефективних комунікаційних зв'язків та інформаційних систем.

Світовий досвід вказує на те, що глобалізаційні процеси в багатьох країнах стали об'єктивним чинником прогресу в галузі інформаційних технологій, котрі використовуються суб'єктами туризму. В Україні, яка в останні роки йде шляхом активізації туристичних потоків, також актуалізується проблематика належного інформаційного забезпечення та розвитку автоматизованих систем і баз даних.

Характерними рисами сучасного туристичного ринку є висока динамічність, значна кількість суб'єктів та учасників, надзвичайно широка географічна охоплюваність, а також необхідність відповідного оперативного інформування.

У цілому варто виділити такі основні функції туризму: економічну, соціально-культурну, оздоровчо-спортивну, освітньо-професійну та функцію задоволення особистих потреб туристів.

Провідним фактором зростання світового туристичного ринку також є його видова диверсифікація, обумовлена розвитком інноваційних видів туризму. Передбачити майбутні зміни в туризмі неможливо. Але можна простежити, як диверсифікувалися послуги на світовому туристичному ринку в умовах глобалізації [1].

Вивченню аспектів інноваційного розвитку міжнародних туристичних послуг присвячено відносно небагато публікацій. У них автори переважно розкривають важливість ринку туристичних послуг у соціально-економічному розвитку й обґрунтовують необхідність подальшої диверсифікації ринку туристичних послуг, наслідком чого може бути більш ефективне використання рекреаційно-ресурсного потенціалу та більш конкурентоспроможна туристична сфера України

Серед дослідників слід виділити Сокол Т.Г., Чорненко Н.В., Мальську М.П., Пуцентейло П.Р., Пандяк І.Г., Герчикову І.М., Кицяка В.Ф., Любіцеву О.О., Ткаченко Т.І., Школа І.М. та ін. [1, 2].

Туризм став явищем, яке увійшло у повсякденне життя майже третини населення планети. Частка туризму перевищує 10 % світової торгівлі товарами й послугами, що дало йому змогу посісти третє місце після експорту нафти та автомобілів. В Угорщині, Чехії, Австрії, Швейцарії, Італії, Франції, Іспанії та Португалії туризм належить до пріоритетних галузей, внесок яких у валовий національний дохід становить 15-35 %. За оцінками спеціалістів, нині в туріндустрії працює понад 100 млн. осіб, кожне 16-те робоче місце у світі припадає на туризм, кожна 8-ма працездатна людина у світі зайнята в зазначеному секторі.

Представлені показники свідчать, що туристична індустрія спроможна відіграти генеруючу та інтегруючу роль щодо позитивної динаміки економічних показників розвитку галузей інших сфер економіки.

Зростання в туристичній індустрії дає позитивний вплив також і на всі, пов'язані з ним виробничі та невиробничі галузі, на зайнятість населення та на загальну економічну ситуацію в регіоні чи країні. Значення міжнародного туризму у світі постійно зростає, що пов'язано із збільшенням його впливу на економіку окремих країн.

Туризм по-різному впливає на платіжний баланс кожної країни. Поточний туристичний баланс, як правило, позитивний у країнах Середземномор'я (Франція, Італія, Іспанія, Кіпр, Мальта, а також Австрія і Швейцарія). З країн, що розвиваються, сюди можна віднести Туніс, Таїланд, Мексику, Карибський регіон та ін. [3].

Хоча перше місце по значущості міжнародного туризму для національних господарств займають надходження валюти, поряд з одержанням прибутку, можливий і значний відплив коштів. Країни, що розвиваються, змушені імпортувати значну кількість продуктів і товарів для туристів, а також необхідне устаткування для індустрії туризму. За підрахунками Світового банку, на імпорт товарів для туристів припадає 15-55 % надходжень від туризму залежно від розвитку економіки й орієнтованості туристичної індустрії на місцеві ресурси.

Розвиток туризму, зростання обсягу туристичних послуг призводить до збільшення кількості робочих місць. Туристична галузь відноситься до числа найбільш трудомістких.

Таким чином, диверсифікація міжнародних туристичних послуг виступає однією зі стратегічних альтернатив розвитку туристичної галузі, яка дозволяє отримати додаткові економічні вигоди в умовах складної ринкової кон'юнктури [4].

Серед перспективних напрямів інноваційного розвитку міжнародних туристичних послуг сучасних підприємств потрібно виділити: включення до набору послуг клінічного обслуговування, спеціалізоване обслуговування конгресів, конференцій, семінарів, надання розважальних, спортивних, оздоровчих послуг, послуг гастрономічних закладів, плавального басейну, фітнес-клубу, сауни, солярію, нічних клубів, косметичних і масажних салонів, spa- та wellness-послуг, які варто впроваджувати в діяльність туристичних фірм з метою розширення конкурентних переваг для успішного функціонування в сучасних умовах.

Література.

1. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К.: Знання, 2008. 661 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 298 с.
3. Антонюк К.В. Функціональна диверсифікація міжнародного туристичного ринку. *Науковий вісник ХДУ*. 2014. Вип. 4. С. 5-9.
4. Диверсифікація ринку туристичних послуг в Україні як передумова підвищення їх конкурентоспроможності URL: http://tourlib.net/statti_ukr/kucenko3.htm